

REFORMA POLSKIEGO SYSTEMU OŚWIATY

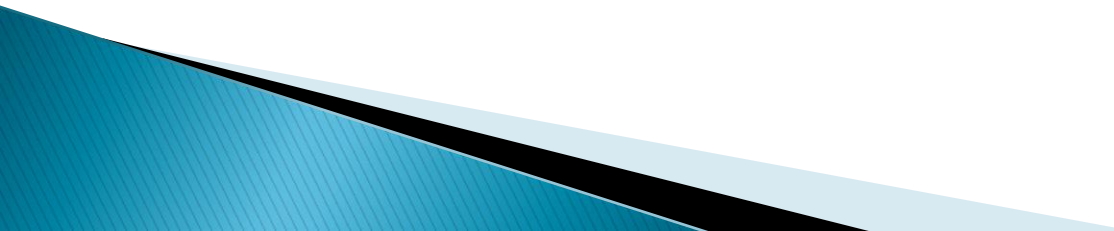
MONITORING ZMIAN

WDRAŻANYCH OD ROKU SZKOLNEGO 2012/2013

Z PERSPEKTYWY ZWIĄZKU NAUCZYCIELSWA POLSKIEGO

REFORMA POLSKIEGO SYSTEMU OŚWIATY

Zmiany dotyczyć będą:

- ▶ nauczycieli;
  - ▶ dyrektorów szkół;
  - ▶ organów prowadzących szkoły;
-

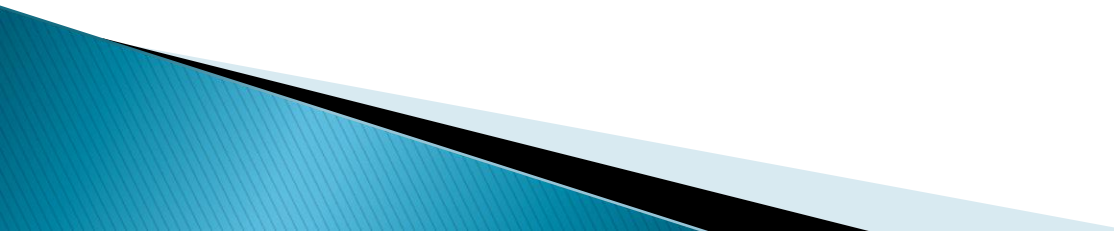
REFORMA POLSKIEGO SYSTEMU OŚWIATY

Zmiany będą miały wpływ na:

- ▶ zakres obowiązków nauczycieli;
- ▶ liczbę godzin w szkołach /etatów dla nauczycieli;
- ▶ sieć szkół;

REFORMA POLSKIEGO SYSTEMU OŚWIATY

**Obszary największych zmian w szkołach
od września 2012:**

- ▶ podstawy programowe kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego;
  - ▶ ramowe plany nauczania w szkołach;
  - ▶ struktura szkolnictwa zawodowego;
  - ▶ egzaminy zewnętrzne;
-

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Jakie zmiany?

- ▶ napisana językiem wymagań, zastępuje standardy egzaminacyjne (zamiast czego uczyć – co uczeń powinien umieć);
- ▶ wymagania dla gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej połączone;
- ▶ nowe przedmioty kształcenia ogólnego (edukacja dla bezpieczeństwa, zajęcia artystyczne, zajęcia techniczne, historia i społeczeństwo, ekonomia w praktyce, przyroda itd.);
- ▶ zakres podstawowy, rozszerzony i przedmioty uzupełniające w szkole ponadgimnazjalnej;

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Od kiedy?

- ▶ rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008r.;
- ▶ wdrożona w klasach pierwszych szkół podstawowych i gimnazjów od września 2009r.;
- ▶ wejdzie do klas IV–VI szkoły podstawowej oraz do szkół ponadgimnazjalnych od września 2012r.;

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ podstawa do rozliczania nauczycieli za efekty pracy z uczniami;
- ▶ wspólna odpowiedzialność za efekty nauczania w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- ▶ konieczność zmiany systemów oceniania uczniów;

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ odpowiedzialność za właściwy dobór programów nauczania;
- ▶ dobór nauczycieli nowych przedmiotów;
- ▶ zamieszanie organizacyjne w szkołach;

Podstawa programowa kształcenia w zawodach

Jakie zmiany?

- ▶ jeden obszerny dokument zamiast dotychczasowych podstaw odrębnych dla każdego zawodu określonych w wielu rozporządzeniach;
- ▶ zawierający opis nie zawodów, lecz wszystkich kwalifikacji zawodowych – podzielony na część dotyczącą wymagań wspólnych dla wszystkich zawodów, część dotyczącą kształcenia wspólnego dla zawodów w ramach jednego obszaru zawodowego oraz część zawierającą wymagania dla poszczególnych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach;
- ▶ napisany językiem wymagań (w zakresie wiadomości, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych) bez podziału na przedmioty, zastępuje standardy egzaminacyjne;

Podstawa programowa kształcenia w zawodach

Od kiedy?

- ▶ rozporządzenie podpisane przez ministra, czeka na publikację;
- ▶ od 1 września 2012 r. zastąpi wszystkie dotychczasowe podstawy programowe kształcenia w poszczególnych zawodach w klasach pierwszych szkół zawodowych;

Podstawa programowa kształcenia w zawodach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- konieczność opracowania nowych programów nauczania w zawodach (przedmiotowych lub modułowych);
- brak modelowych programów nauczania w zawodach, brak odpowiednich podręczników dostosowanych do programów opracowanych w szkołach;
- konieczność dostosowania wymagań edukacyjnych i zasad oceniania wewnątrzszkolnego w kształceniu zawodowym do nowej podstawy programowej;

Podstawa programowa kształcenia w zawodach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ za duża odpowiedzialność na szkoły piszące programy kształcenia w zawodach i organizujące to kształcenie w praktyce;
- ▶ niebezpieczeństwo niezgodnego z ideą nowej podstawy programowej merytorycznego różnicowania kształcenia zawodowego w poszczególnych szkołach;

Podstawa programowa kształcenia w zawodach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ ograniczenie zatrudnienia dla nauczycieli prowadzących w szkołach zawodowe kształcenie teoretyczne;
- ▶ problem braku odpowiednich podręczników dostosowanych do programów opracowanych w szkołach;
- ▶ brak środków finansowych na realizację kształcenia zgodnie z określonymi w podstawie warunkami , zwłaszcza kształcenia praktycznego;

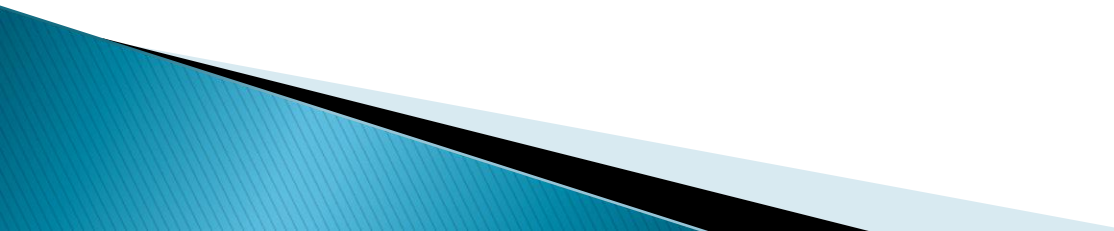
Ramowe plany nauczania w szkołach

Jakie zmiany?

- ▶ zamiast podziału godzin na wymiary tygodniowe – łączne minima godzinowe na cały etap nauczania;
- ▶ zmniejszenie puli godzin przedmiotów podstawowych na rzecz rozszerzeń i przedmiotów uzupełniających w szkołach ponadgimnazjalnych;
- ▶ zwiększenie wagi zawodowego kształcenia praktycznego;
- ▶ nowy sposób wyboru i realizacji rozszerzeń w szkołach ponadgimnazjalnych;
- ▶ ograniczenie swobody dysponowania godzinami dyrektorskimi;
- ▶ ścisłe limity godzin zajęć dla uczniów w poszczególnych klasach danego etapu edukacyjnego;

Ramowe plany nauczania w szkołach

Od kiedy?

- rozporządzenie MEN już obowiązujące z 7 lutego 2012r.;
  - wejdzie w życie 1 września 2012r.;
  - obejmie klasy realizujące nową podstawę programową na wszystkich etapach edukacji;
-

Ramowe plany nauczania w szkołach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ konieczność ekspresowego opracowania, dostosowanych do nowych przepisów, szkolnych planów nauczania;
- ▶ wielkie wyzwanie organizacyjne dla szkół (zwłaszcza w zakresie organizacji zajęć fakultatywnych, a także doboru i organizacji zajęć z przedmiotów rozszerzonych w grupach międzyoddziałowych i międzyklasowych w szkołach ponadgimnazjalnych)
- ▶ trudności z realizacją minimów godzinowych określonych dla poszczególnych przedmiotów w małych szkołach;

Ramowe plany nauczania w szkołach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ łączny sposób normowania godzin zajęć edukacyjnych – jako niespójny z ustawowym tygodniowym limitowaniem czasu pracy nauczyciela – rodzić może liczne problemy związane z organizacją zajęć oraz określeniem wymiaru zatrudnienia nauczyciela w szkole;
- ▶ zwolnienia nauczycieli – liczba godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych płatnych dla nauczycieli zmaleje (szczególnie w szkołach ponadgimnazjalnych) ;
- ▶ zjawisko „głedy nauczycieli” w szkole ponadgimnazjalnej w przypadku wyborów przedmiotów rozszerzonych przez każdego ucznia indywidualnie ;
- ▶ dosyć swobodne kryteria przydziału nauczycielom przedmiotów uzupełniających w szkole ponadgimnazjalnej różnicuje szansę nauczycieli na uzupełnienie utraconych godzin z przedmiotów nauczanych dotychczas;
- ▶ niewielkie szanse na zwiększanie wymiaru godzin w szkołach przez organy prowadzące;

Ramowe plany nauczania w szkołach

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ różne w poszczególnych szkołach zawodowych określenie przedmiotów kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) w szkolnych planach;
- ▶ niekorzystne wyliczanie godzin kształcenia teoretycznego dla nauczycieli (szczególnie przy programach modułowych);

Reorganizacja struktury szkolnictwa zawodowego

Jakie zmiany?

- ▶ wykreślenia niektórych dotychczasowych zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnych oraz przesunięcia w typach szkół uprawnionych do kształcenia w danym zawodzie;
- ▶ kształcenie zawodowe możliwe w szkołach i na zawodowych kursach kwalifikacyjnych;
- ▶ przekształcenie wszystkich zsz w szkoły trzyletnie;
- ▶ stopniowa likwidacja niektórych typów szkół: ogólnokształcące licea uzupełniające dla młodzieży i dla dorosłych, technika uzupełniające dla młodzieży i dla dorosłych, zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych, technika dla dorosłych, licea profilowane dla młodzieży i dla dorosłych;
- ▶ możliwość łączenia szkół zawodowych w centra kształcenia zawodowego i ustawicznego;

Reorganizacja struktury szkolnictwa zawodowego

Od kiedy?

- ▶ akty prawne wchodzą w życie z dniem 1 września 2012r.;
- ▶ przekształcenia szkół zasadniczych obligatoryjnie do 1 września 2012r.;
- ▶ wygaszanie szkół w latach 2012 – 2015 poprzez wstrzymanie naboru do nich od 1 września 2012r. (technikum uzupełniające dla dorosłych od 1 września 2013r.);
- ▶ zamiast likwidacji, do 31 sierpnia 2015r. organy prowadzące mają możliwość przekształcenia wszystkich wygaszanych typów szkół (poza liceum profilowanym dla młodzieży) w licea ogólnokształcące dla dorosłych;

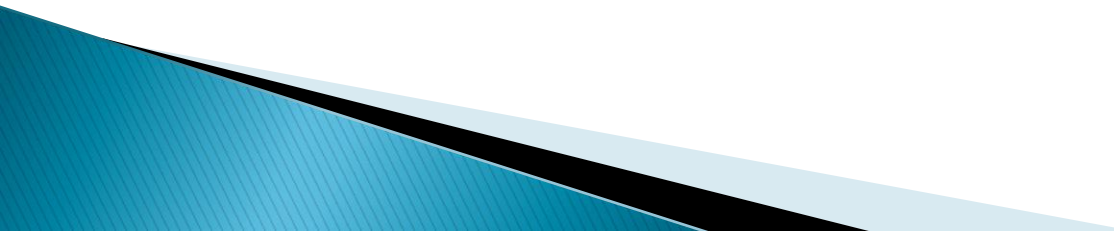
Reorganizacja struktury szkolnictwa zawodowego

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ dezorganizacja dotychczas prowadzonego kształcenia zawodowego;
- ▶ obniżenie naboru do szkół wynikające z koniecznej modyfikacji oferty edukacyjnej niektórych szkół zawodowych;
- ▶ przekształcenia i likwidacje szkół przez organy prowadzące bez starannie opracowanych strategii oświatowych (niepewna przyszłość uczniów i nauczycieli szkół, które ulegną likwidacji, w tym zwłaszcza liceów profilowanych dla młodzieży);
- ▶ niedoprecyzowane przepisy tworzenia CKZIU;

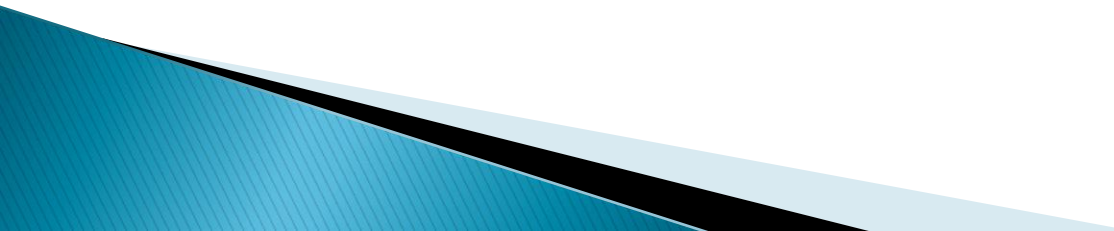
Egzaminy zewnętrzne

Jakie zmiany?

- ▶ nowa formuła egzaminu gimnazjalnego;
  - ▶ potwierdzanie wyodrębnionych kwalifikacji w zawodzie;
  - ▶ rozszerzenie dostępności egzaminów eksternistycznych;
  - ▶ przygotowywanie zmian w sprawdzianach dla SP i w egzaminie maturalnym;
  - ▶ popularyzacja EWD jako narzędzia oceny efektów pracy szkoły;
-

Egzaminy zewnętrzne

Od kiedy?

- ▶ nowy egzamin gimnazjalny od 2012r.;
  - ▶ nowe egzaminy zawodowe w trakcie nauki od 2013r.;
  - ▶ egzaminy eksternistyczne od roku szkolnego 2012/2013;
  - ▶ nowa matura od 2015r.;
-

Egzaminy zewnętrzne

Możliwe trudności i zagrożenia związane z wdrażaniem zmian:

- ▶ **proces zdobywania kwalifikacji poza szkołą może spowodować odpływ uczniów i słuchaczy ze szkół objętych systemem egzaminów eksternistycznych;**
- ▶ **trudności organizacyjne dla szkół zawodowych z wdrożeniem nowego systemu potwierdzania kwalifikacji zawodowych;**
- ▶ **brak odpowiedniego finansowego wsparcia szkół i ośrodków egzaminowania zawodowego;**

A ponadto ...

**Nadal w sferze „nowości”
pozostają obowiązki z zakresu:**

- ▶ nadzoru pedagogicznego;
- ▶ pomocy psychologiczno–pedagogicznej;

A ponadto ...

W najbliższych latach szkołę czeka jeszcze:

- ▶ rewolucja cyfrowa ?!😊;

REFORMA POLSKIEGO SYSTEMU OŚWIATY

Dziękujemy za uwagę
i zapraszamy do dyskusji.

Zespół Polityki Edukacyjnej ZG ZNP